

Zomerweek Aardewerk 2019

De mens voorbij. Onder dieren en planten

12 t.e.m. 18 augustus 2019 – Bérismenil

Elk jaar organiseert Aardewerk een zomerweek: een combinatie van verdieping in een bepaald thema en vakantie in een aangename groene omgeving; een week waarin ook kinderen zeer welkom zijn.

Voor alle praktische informatie: zie www.aardewerk.be/zomerweek.

Tijdens deze 26ste zomerweek richten we onze aandacht exclusief op 'het andere leven', in dit verband: het niet-menselijke leven.

Het leven op aarde bestaat uit dieren en planten, waarbij we de mens eigenlijk tot de dieren moeten rekenen. Maar zo wordt dat in onze antropocentrische wereld niet begrepen: daarin wordt de mens immers opgevat als een speciale categorie van leven, ver verheven boven 'het andere leven' en wezenlijk daarvan verschillend.

We zetten onze antropocentrische bril af en kijken met open geest naar onze dierlijke en plantaardige medeschepselen: hebben zij een bewustzijn, gebruiken zij een taal, hebben zij gevoelens, hoe intelligent zijn zij, hoeveel weten wij eigenlijk van hen?

Ullrich Melle start met zijn nieuwe benadering van de plantenwereld. De dierwetenschappen en de dierenethiek hebben in de voorbije decennia de radicale scheiding tussen mens en dier in vraag gesteld en doen vervagen. Het antropocentrisme heeft plaats gemaakt voor een zoöcentrisme. Planten blijven daarbij echter als een mindere vorm van leven beschouwd worden, die er slechts toe dient om het waardevolle leven van mensen en dieren mogelijk te maken en te omkaderen. Er bestaat een wijdverspreide blindheid voor planten, voor de eigen aard en de eigen waarde van het plantenleven. Niet wij en de dieren zijn de voornaamste vorm van leven op aarde, maar de planten. Planten zijn een fundamenteel andere vorm van leven dan dieren en mensen. Hun zwijgzaamheid en gelijkmoedigheid steekt af tegen het kabaal van ons en de dieren. Nochtans zijn planten net zoals dieren behoeftige wezens die individueel, flexibel en actief op de specifieke uitdagingen in hun leven ingaan. Na de veel besproken dierenrevolutie wordt het tijd voor een plantenrevolutie, een nieuwe kijk op planten.

Ton Lemaire zal naar aanleiding van zijn vorig jaar verschenen boek 'Onder dieren', dieper ingaan op de mens-dierverhouding. Dieren hebben altijd een grote rol gespeeld in het leven van mensen. Vroeger waren dieren alomtegenwoordig, vandaag zijn ze voor een groot deel weggestopt en gereduceerd tot een soort vleesmachines. Tegelijk worden gezelschapsdieren door ons vertroeteld en verwend. In zijn boek schetst hij een ethiek voor het Antropoceen, waarin de mens verantwoordelijk is voor het in stand houden van een optimale biodiversiteit op een ecologisch gezonde planeet. Het wordt tijd om ons humanisme te verruimen tot wat hij een humanimalisme noemt dat ook de dieren kan omvatten, zodat ons ongebreidelde chauvinisme als soort wordt begrensd. We zullen in dit kader spreken over vegetarisme en over de toekomst van landbouw en veeteelt.